

News1 מחלקה ראשונה

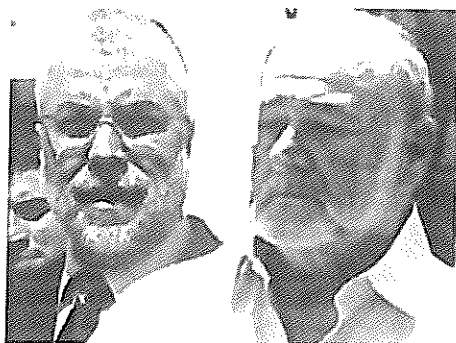
יום חמישי 01 מאי 2014 10:17

הצטרפות ל- VIP

פובליציסט | תגובות

דניאל (דני) כהן

שחיתות שלטונית לא-מאוזנת

בין המושחתים בשלטון - הירשזון ובניזרי
(צילום: פלאש 90)

נגע השחיתות מסכן את בטחוננו ואין חולק על ההכרח למגרו - אך חתירה תחת אושיות הדמוקרטיה מהווה גם היא שחיתות וסכנה לישראל

* * *

כשרוח הרשעתם של שר האוצר לשעבר אברהם הירשזון ושר הבריאות לשעבר שלמה בניזרי עדיין מרחפת על הציבוריות הישראלית, קמנו בימים האחרונים למבול דיווחים בעניין מעצרו המתקשר של שלומי לחיאני, ראש עיריית בת-ים, פוליטיקאי שטיפס בשנים האחרונות מתחתיתה של החבית החברתית בישראל, ושלשום צפה עם ישראל בספין תקשורתי על אודות מעצרו שבוע על-ידי חוקרי המשטרה המלווים בעיתונאים ובצלמים.

מטבע הדברים, עדיין רב הנסתר על הנגלה ולכותב, כמו למרבית אזרחי המדינה, אין כל היכרות עם העובדות ואין כל יכולת לגבש או להביע עמדה לעניין האישומים, למעט שאט-נפש מהשיטה הפסולה של ביצוע מעצר בשידור חי, אלו בצד אלו חוקרי משטרה ועיתונאים וצלמים עם עלות השחר.

• ראה עוד בנושא המעצר ה"חי":

- o מעצר מעצר בשידור ישיר
- o המשטרה נפלה על הראש

עם זאת, קשה להשתחרר מהרושם ההולך ומתחזק, כי בשנים האחרונות עוותו האיזונים והבלמים המחוייבים בשיטה השלטונית שלנו, ובצד תהליכי המשפטיזציה שעוברת החברה הישראלית מתרחש תהליך נוסף של ריכוזיות יתר של עוצמה בלתי-מבוקרת ובלתי-מאוזנת, בידי הגורמים המכונים גורמי אכיפת החוק, ובכללם היועץ המשפטי לממשלה (האם נכון עוד לכנותו יועץ! או שמא ראוי לכנותו נציב משפטי?), בידי פרקליטות המדינה, משטרת ישראל ובידי בית המשפט. מתנגדיהם עושים שירות דוב לעצמם ובטעות מכנים אותם בביטוי האומלל - "כנופיית שלטון החוק" - ובמקום לקלל יוצאים הם מברכים, כי לא בעשיית חוק עסקינן, אלא בשלטון בניגוד לחוק המוסווה היטב ומנצל את חולשותיה של השיטה.

שכבת סחי

ראוי שנעצור רגע ונשאל האם תהליך זה אינו מסכן את שלטון החוק? האם אין הוא מכרסם באמון הציבור? האם אין הוא מסכן את הדמוקרטיה בישראל? האם לא צמח לנו שלטון אריסטוקרטי לא דמוקרטי הנהנה מעוצמה בלתי מרוסנת? האם דין אחד לכולם או שמא דין אחד להם ודין אחר לנו? - המציאות מספקת לנו את התשובה, והתשובה היא כן רבת!

מתחת לאפינו צמחה קליקה שקבעה את השקיפות הציבורית כנרמה כי אור השמש מחטא, אולם נרמה זו אינה חלה עליה. מתחת לאפינו, בחסות האקטיביזם השיפוטי וההלכות הפסוקות, צמחה לה שכבה של בעלי שררה; שלטון-על של ממונים שמעולם לא עמד לבחירת הציבור; שלטון-על שקובע בהבל קולמוס מה נכון ומה לא נכון, מה טוב לציבור ומה לא טוב לציבור; שכבה, שבאמצעות כלי הפרשנות המשפטית יצקה תוכן לחוקים, שיכול שמעולם לא המחוקק ולא הציבור התכוונו שיהיו נחלתנו; שכבה שבאצטלה של שלטון החוק חתרה וחותרת תחת אושיות הדמוקרטיה ומכתיבה לנו ולנבחרים אורחות חיים וגרוע מכך - החלטות הקובעות את עתידנו וצביונו; שכבה, שפעם אחר פעם מחסלת מנהיגים פוליטיים שנס ליחם בעיניה; שכבה שדין אחד לחבריה ודין אחר לישראל, שהרי אחרת לא ניתן להבין את תופעת החבר מביא חבר ותופעת הנפוטיזם בבית המשפט, בפרקליטות ובמשורות הייעוץ המשפטי, שהרי אחרת לא ניתן להבין מדוע נסגר תיקו של אורי מסר, בעלה של דידי לחמן מסר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה שנים רבות, שאחרת לא ניתן להבין כיצד פועלים בעניינו של עו"ד ביניש,

בעלה של נשיאת בית המשפט העליון, וכיצד לא נחקרו טענות ניגוד האינטרסים של חברי ועדת האיתור של מועמד לתפקיד היועץ המשפטי לממשלה נגד יו"ר הוועדה, השופט בדימוס תאודור אור, כיצד זה לא נחקרה פרשת ההתנהלות של פרקליט המדינה לשעבר ערן שינדר, אנשי הפרקליטות וחוקרי המשטרה בפרשה שהובילה את הסגן המוערך של הסניגורית הראשית, עו"ד דוד ווינר ז"ל, להתאבד; ועוד ועוד ארועים שקצרה היריעה מלפרטם.

מלחמה בנגע

בטרם יהיה זה מאוחר מדי, בטרם תתנפץ הדמוקרטיה לרסיסים, ראוי לנו שנערוך בדק-בית ונבחן האם ייתכן שבצל כנפי המשימה למגר שחיתות, ייתכן שאף יצרנו מצבים ונרמות משפטיות שהם חסרי כל היגיון, שייטכן שיצרנו מעגל שוטה שמכניס כל מי שמעוניין להיבחר ולא להתמנות לסטטוס של עבריין ומושחת, בבחינת גזירה שאין הציבור יכול לעמוד בה. האם לא יצרנו מצב ש"הכוחות הטובים" בחברה הישראלית בורחים מהמשחק הפוליטי מאחר שכללי המשחק הדמוקרטיים בלתי-אפשריים. כך לדוגמה ולא בהקשר האקטואלי, החוק הישראלי יצר מגבלות אנומאליות מהן נגזר מצב כי החפץ להיבחר לראשות מוניציפלית נדרש להשקיע ממון רב שאינו מצוי בכיסו ואסור שיבוא מכיסו. המועמד נדרש לגייס המימון ממקורות חוץ, אזרחי-ישראל ולא תאגידים. קיימות מגבלות על שיעור סך כל תקציב הבחירות וכן על שיעור התרומה ליחד. בנסיבות אלו, אם בן משפחה עובד במערכת הבחירות, יש לדווח על עבודתו כשווה ערך של תרומה בשיעור כספי והסכום נגרע משיעור התרומה הכולל. ואולם אם ישלם מועמד לבן המשפחה תמורת עבודתו, הרי אם לא ישלם "שכר ריאלי" ייתכן כי יואשם באי-דיווח או בדיווח כוזב על תרומות, ואם ישלם שכר ייתכן שיואשם בשחיתות ובשימוש בכספי ציבור לטובת בן משפחה... אז מה לעשות? נו... בניגוד לדרך הטבע, אין להסתייע במערכת בחירות בבני משפחה!

אשוב ואדגיש, יש להילחם בנגע השחיתות, אולם אסור שהמלחמה הזו תנוצל לרעה ותיצר מצבים החותרים תחת אושיות הדמוקרטיה הישראלית. בד-בבד, כפי שיש להילחם בצמיחתם של מתעשרים חדשים שעשו את הונם במעבר מתפקיד כרגולטורים ובירוקרטים שכינהו, לדוגמה הממונה על שוק ההון, הממונה על אגף התקציבים או הממונה על הבנקים לתפקידים של מנכ"ל החברה לישראל, לתפקיד מנכ"ל בנק לאומי או מנכ"ל חברת ביטוח זו או אחרת, ללא כל סייג, ללא כל חקירה ובדיקה וללא כל תקופת צינון - כך יש לקבוע תקופת צינון ממושכת של כ-7 שנים למעבר מתפקידים כמו היועץ המשפטי לממשלה, או מתפקידים בפרקליטות לתפקידי שיפוט ובכלל זה לבית המשפט העליון, ולהוביל לרפורמה שתבטיח שקיפות מלאה במערכת המשפט.

דניאל (דני) כהן

תאריך: 30/12/2009 | עודכן: 04/01/2010